

زایش - ستاره‌ها ی پر جرم

این که ستاره‌ها ی پر جرم (با جرم تا 120 برابر جرم خورشید) از کجا می‌آیند، از چالش‌ها ی اخترفیزیک بوده است. تصور می‌شد چنین چیزها بی‌با جذب ماده ی اطراف (چنان که در ستاره‌ها ی کم جرم‌تر رخ می‌دهد) ساخته نمی‌شوند، چون وقتی جرم ستاره به حدود 20 برابر جرم خورشید برسد فشار تابشی ی ستاره بر گرانش آن غالباً می‌شود و ماده را می‌راند. به همین خاطر مدل‌ها ی دیگری پیش‌نهاد شده، که آن‌ها هم مشکلاتی دارند. مثل‌نیک مدل این بوده که ستاره‌ها ی پر جرم از برخورد ستاره‌ها ی کم جرم‌تر ساخته می‌شوند، اما ظاهرن چگالی ی ستاره‌ها ی کم جرم کم‌تر از آن است که فراوانی ی مشاهده شده ی ستاره‌ها ی پر جرم را توضیح دهد.

از شبیه‌سازی یی که اخیراً انجام شده بر می‌آید ممکن است ستاره‌ها ی پر جرم هم با همان سازوکار سازنده ی ستاره‌ها ی کم جرم ساخته شوند [1]. در این کار رفتار یک ابر-گازی با جرم 100 جرم خورشید به مدت چندده هزار سال را شبیه‌سازی کردند. معلوم شد پس از 3600 سال یک پیش‌ستاره درست می‌شود و این پیش‌ستاره به مدت 20 000 سال دیگر به انباستن ماده ی اطراف ادامه می‌دهد، تا این که فشار تابشی چنان زیاد می‌شود که بر گرانش غلبه کند. این فشار نزدیک ستاره بیشترین مقدار ش را دارد، پس گاز دیگر نزدیک ستاره انباسته نمی‌شود بلکه دوتوده هر یک دریک سوی ستاره می‌سازد. بعضی جاها فشار تابشی این توده‌ها را از هم می‌پاشد و بعضی جاها جریان‌ها بی‌از ماده از این توده‌ها به ستاره ی مرکزی برقرار می‌شود. هم‌چنین ستاره‌ها ی کوچک‌تری هم ساخته می‌شود. در زمان 35 000 سال بعضی از این جسم‌ها ی کوچک در هم می‌روند و ستاره ی دومی ساخته می‌شود. تحول این سیستم به مدت 20 000 سال دیگر را هم بررسی کردند و معلوم شد در پایان این دوره دو ستاره مانده به جرم‌ها ی 41.5 و 29.2 برابر جرم خورشید. از مشاهده بر می‌آید حد بالا برابری جرم ستاره‌ها بین 120 تا 150 برابر جرم خورشید است.

[1] <http://physicsworld.com/cws/article/news/37362>